

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ

LOGISTICS

Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας Δήμου Πειραιά

Περιεχόμενα

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1.1	Γενικά στοιχεία Κλάδου	3
1.2	Θεσμικό Πλαίσιο Κλάδου.....	3
2	ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΖΗΤΗΣΗΣ	6
2.1	Οικονομικές συγκυρίες της Αγοράς.....	8
3	Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΩΝ THIRD PARTY LOGISTICS	11
4	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΛΑΔΟΥ	12
5	Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 3PL	13
6	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ 3PL	14
7	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15
7.1	Είσοδος Νέων Ανταγωνιστών.....	15
7.2	Κίνδυνοι από Υποκατάστατα Προϊόντα – Υπηρεσίες.....	15
7.3	Διαπραγματευτική Δύναμη Προμηθευτών	15
7.4	Διαπραγματευτική Δύναμη Αγοραστών	16
7.5	Ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου	16
8	ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT	17

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικά στοιχεία Κλάδου

Στο χώρο των επιχειρήσεων ο όρος logistics αφορά τα στάδια που προηγούνται και ακολουθούν της παραγωγής ενός προϊόντος, μέχρι το σημείο της τελικής κατανάλωσής του. Η είσοδός τους στη βιομηχανία και το εμπόριο ξεκίνησε κατά τη δεκαετία του 1960, αλλά η ευρεία διάδοσή τους πραγματοποιήθηκε κατά τη δεκαετία του 1980. Τα στάδια αυτά περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως:

- Αποθήκευση πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων
- Οργάνωση και έλεγχος των αποθεμάτων
- Συσκευασία, ανασυσκευασία, ετικετοποίηση
- Προετοιμασία, δρομολόγηση και παρακολούθηση των παραγγελιών
- Διανομή μέχρι τον τελικό πελάτη

Σκοπός κάθε βιομηχανικής ή εμπορικής επιχείρησης είναι οι διαδικασίες αυτές να εκτελούνται με τρόπο που να διασφαλίζει την παράδοση πρώτων υλών και εμπορευμάτων στις κατάλληλες ποσότητες, στις απαιτούμενες συνθήκες ανάλογα με τη “φύση” των προϊόντων που μεταφέρονται, στην καλύτερη δυνατή ποιότητα, στο σωστό τόπο, στο σωστό χρόνο και στο χαμηλότερο δυνατό κόστος, αξιοποιώντας στο έπακρο όλους τους διαθέσιμους πόρους της εταιρείας.

Οι διαδικασίες εφοδιασμού (logistics) πραγματοποιούνται είτε από την ίδια τη βιομηχανική ή εμπορική επιχείρηση είτε με την ανάθεση μέρους ή του συνόλου τους σε μια ή περισσότερες εξειδικευμένες και ανεξάρτητες εταιρείες παροχής υπηρεσιών logistics. Ο φορέας που αναλαμβάνει την εκτέλεση αυτών των εργασιών για λογαριασμό κάποιας βιομηχανικής ή εμπορικής επιχείρησης χαρακτηρίζεται ως εταιρεία παροχής υπηρεσιών logistics προς τρίτους (Third Party Logistics Provider-3PL Provider).

Η ανάθεση συγκεκριμένων λειτουργιών ή αναγκών μιας εταιρείας σε μία τρίτη εξειδικευμένη επιχείρηση χαρακτηρίζεται από τον ευρύτερο διεθνή όρο «outsourcing». Η απόφαση για την ανάθεση μέρους ή του συνόλου κάποιων διαδικασιών που μεσολαβούν ως την τελική παράδοση των εμπορευμάτων βασίζεται σε συγκεκριμένα οφέλη που αποκομίζουν οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν αυτή την πρακτική.

Η προσφορά και ζήτηση των υπηρεσιών 3PL συναρτώνται από τη γενικότερη εμπορική και βιομηχανική δραστηριότητα της χώρας, από τις διεθνείς οικονομικές συνθήκες, τη σύνθεση του πληθυσμού των επιχειρήσεων, όσον αφορά το μέγεθός τους και τους κλάδους δραστηριοποίησής τους, το επίπεδο των υποδομών, το περιβάλλον των επενδύσεων, τα καταναλωτικά πρότυπα και το θεσμικό-κανονιστικό πλαίσιο.

1.2 Θεσμικό Πλαίσιο Κλάδου

Με το νόμο **4302/2014** γίνεται η πρώτη προσπάθεια να αντιμετωπιστεί η δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών Εφοδιαστικής (Logistics) ως σύνολο και όχι αποσπασματικά με νομοθετικές ρυθμίσεις για τις επιμέρους δραστηριότητες αποθήκευσης, διανομής, μεταφοράς κ.λπ. όπως γινόταν έως σήμερα.

Με το νέο νόμο δίνεται για πρώτη φορά ολοκληρωμένος ορισμός της σχετικής δραστηριότητας και αποσαφηνίζεται ότι επιτρέπεται η ελεύθερη άσκηση μιας ή περισσότερων δραστηριοτήτων logistics συγχρόνως. Καθίσταται, δηλαδή, σαφές ότι η επιχείρηση που διαχειρίζεται αποθήκη **μπορεί να ασκεί**

παράλληλα και μεταφορικό έργο, σημείο έως τώρα νομοθετικά θολό, κυρίως εξαιτίας των αποσπασματικών ρυθμίσεων για τις δραστηριότητες αποθήκευσης και μεταφοράς.

Επιπλέον, ρυθμίζεται η, χωρίς προηγούμενη διοικητική άδεια ή άλλο διοικητικό περιορισμό άσκησης μιας ή περισσότερων δραστηριοτήτων Εφοδιαστικής, ανεξαρτήτως του εάν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνται για την εξυπηρέτηση εμπορικών ή βιοτεχνικών- βιομηχανικών δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης ή για την παροχή υπηρεσιών προς τρίτους ή και για τους δυο σκοπούς. Η ελεύθερη άσκηση δραστηριοτήτων εφοδιαστικής τελεί βέβαια υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων και ενωσιακής προελεύσεως διατάξεων που αφορούν ιδίως την αδειοδότηση και λειτουργία Κέντρου Αποθήκευσης και Διανομής. Η άσκηση της σχετικής δραστηριότητας θα δηλώνεται στις αρχές μέσω του ΓΕΜΗ.

Επιπροσθέτως, συστήνεται **Συμβούλιο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Εφοδιαστικής** στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ως γνωμοδοτικό και συμβουλευτικό όργανο των Υπουργών Ανάπτυξης και Μεταφορών, ουσιαστικά σε αντικατάσταση – αναβάθμιση της Επιτροπής για την Εθνική Στρατηγική για την Εφοδιαστική Αλυσίδα. Στο Συμβούλιο πέραν από τους κρατικούς φορείς (εκπροσώπους Υπουργείων κ.λπ.) και τους θεσμικούς φορείς (όπως εκπρόσωποι των συνδέσμων logistics) θα συμμετέχουν και πέντε εκπρόσωποι ιδιωτικών εταιρειών που δραστηριο-ποιούνται στον κλάδο, οι οποίοι θα επιλέγονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Οι επιχειρήσεις και οι φορείς του ιδιωτικού τομέα θα συμμετέχουν μάλιστα πλειοψηφικά στο συμβούλιο.

Επίσης, ρυθμίζεται η **αδειοδότηση των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής**. Ως κέντρο Αποθήκευσης και Διανομής ορίζεται το σύνολο των εγκαταστάσεων (στεγασμένων ή μη, συμπεριλαμβανομένων και των χώρων στάθμευσης φορτηγών αυτοκινήτων, ρυμουλκούμενων οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων κάθε τύπου), οι οποίες εξυπηρετούν αποκλειστικά την άσκηση μίας ή περισσότερων κύριων Δραστηριοτήτων Εφοδιαστικής, και είναι αυτόνομες, υπό την έννοια ότι δεν λειτουργούν εντός του χώρου άσκησης άλλης βιοτεχνικής ή βιομηχανικής ή λιανεμπορικής δραστηριότητας ή γεωργικής δραστηριότητας από το ίδιο πρόσωπο και προς εξυπηρέτηση της δραστηριότητας αυτής. Στο κέντρο Αποθήκευσης και Διανομής δύναται να ασκούνται και δευτερεύουσες- συμπληρωματικές Δραστηριότητες Εφοδιαστικής (συσκευασία, ανασυσκευασία, συναρμολόγηση, εκτελωνιστικές εργασίες κ.λπ.). Επιπλέον, εξισώνονται οι όροι δόμησης των αποθηκευτικών χώρων με τα βιομηχανικά κτίρια. Καταργείται, δηλαδή, ο διαχωρισμός βιομηχανικής και εμπορικής αποθήκης. Συνεπώς, επιτρέπεται πλέον να χτίζονται νέες ή να λειτουργούν ήδη υφιστάμενες αποθήκες σε περισσότερα σημεία από ό,τι στο παρελθόν και με τους ίδιους όρους δόμησης σε σχέση με τη βιομηχανία. Επιχειρείται ακόμα να απλοποιηθεί το πλαίσιο για την αδειοδότηση της λειτουργίας των κέντρων αποθήκευσης. Η πολυπλοκότητα του υφιστάμενου συστήματος είχε επισημανθεί και αναλυθεί εκτενώς στην Έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας για την Εφοδιαστική στην Ελλάδα. Με το νόμο αυτόν καταργούνται μια σειρά από διαδικαστικά βήματα. Συγκεκριμένα, η αδειοδότηση θα γίνεται στις περισσότερες περιπτώσεις είτε με μια απλή δήλωση συμμόρφωσης, μια υπεύθυνη δήλωση, είτε με πιστοποίηση τρίτων ελεγκτών χωρίς ιδιαίτερη εμπλοκή στο στάδιο της αδειοδότησης της δημόσιας διοίκησης. Κύριο κριτήριο για την ακολουθητέα διαδικασία αδειοδότησης των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής αποτελεί η περιβαντολογική κατάσταση των Κέντρων αυτών επί τη βάση των διατάξεων του Ν. 4014/2011 (για την Περιβαντολογική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων. Ορίζεται, επίσης, ότι τα περισσότερα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής, τα οποία δεν εμπίπτουν στην κατηγορία Α' του Ν. 4014/2011, κατατάσσονται δηλαδή στην κατηγορία Β' ή δεν κατατάσσονται λόγω της ιδιαίτερα μικρής όχλησης για το περιβάλλον, θα αδειοδοτούνται μόνο με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης για την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας και την υποβολή λοιπών δικαιολογητικών που θα καθορισθούν με την έκδοση υπουργικής απόφασης. Περαιτέρω, ορίζεται ότι όσες εγκαταστάσεις δεν έχουν μέχρι σήμερα αδειοδοτηθεί, μπορούν να λάβουν ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας, χωρίς την επιβολή προστίμου, εντός περιόδου δύο ετών από την έκδοση και έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης με την οποία θα καθορίζονται τα ειδικότερα δικαιολογητικά και οι λοιπές

διαδικαστικές προϋποθέσεις για την αδειοδότηση των κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση εφοδιασμού με άδεια εγκατάστασης τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής που εγκαταστάθηκαν σε ΒΙ.ΠΕ, οι οποίες έχουν οργανωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4458/1965, σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές που έχουν οργανωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2545/1997 και σε Επιχειρηματικά πάρκα που οργανώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3982/2011. Σημειώνεται ότι η ισχύς του κεφαλαίου Β' του νόμου που ρυθμίζει το ζήτημα της αδειοδότησης των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής θα αρχίσει με την έκδοση υπουργικής απόφασης στην οποία θα καθορίζονται τα επιμέρους ζητήματα για την αδειοδότηση.

Επίσης, τίθενται κανόνες για την αστική μεταφορά και διανομή προϊόντων εντός του αστικού ιστού μέσω των σχετικών ολοκληρωμένων σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας (urban mobility plans), καθώς και δράσεις για την προώθηση της πράσινης εφοδιαστικής (green logistics). Ειδικά στις πόλεις, που στερούνται βασικών προδιαγραφών, δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας συγκεκριμένων χώρων στάθμευσης των φορτηγών και προσωρινή συγκέντρωση όλων των προϊόντων που πρόκειται να διανεμηθούν. Ωστόσο, ο Νόμος παραπέμπει τα ζητήματα αυτά για περαιτέρω ρύθμιση με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί. Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία Επιχειρηματικών Πάρκων Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας (Logistics Parks). Αυτά τα πάρκα θα είναι ειδικά για logistics και σύμφωνα με το Νόμο θα εγκαθίστανται σε εκτάσεις τουλάχιστον 300 στρεμμάτων και μόνο εφόσον εξασφαλίζεται πρόσβαση σε συνδυασμένη μεταφορά.

Περαιτέρω, ρυθμίζονται θέματα κατασκευής των απαραίτητων σιδηροδρομικών υποδομών και οι ειδικοί κατ' ανώτατο όριο όροι δόμησης που αφορούν στα Πάρκα αυτά. Τέλος, δύναται η δυνατότητα τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας να υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3897/2010, ο οποίος έχει γίνει γνωστός και ως νόμος για την "fast track" αδειοδότηση των λεγόμενων στρατηγικών επενδύσεων. Ειδικότερα, ορίζεται ότι τα ακίνητα του Θριάσιου και του πρώην στρατοπέδου Γκόνου στο Δήμο Δέλτα Θεσσαλονίκης, ιδιοκτησίας το μεν πρώτο της ΓΑΙΟΣΕ ΑΕ, το δε δεύτερο του Υπουργείου Οικονομικών, με παραχώρηση της χρήσης αυτού στην ίδια ως άνω εταιρεία, δύναται να αναπτυχθούν Επιχειρηματικά Πάρκα Εθνικής Εμβέλειας. Επιχειρείται να προωθηθεί η τυποποίηση και προτυποποίηση στα ελληνικά logistics. Στόχος είναι να αποσαφηνιστούν ζητήματα που αφορούν, παραδείγματος χάρη, τη σήμανση των φορτίων, τα υλικά αποθήκευσης, τις διαστάσεις των μεταφορικών μέσων κ.λπ.

Τέλος, ορίζεται ότι για τα μηχανήματα έργου, τα οποία αποτελούν ηλεκτροκίνητα ή μηχανοκίνητα ανυψωτικά περονοφόρα μηχανήματα παντός τύπου (π.χ. κλαρκ) τα οποία εμπίπτουν στην ειδικότητα 2 (εργασίες ανύψωσης και μεταφοράς φορτίων σύμφωνα με την 1032/166/5.03.2013 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων) δεν υφίσταται υποχρέωση έκδοσης άδειας ή/και πινακίδας αριθμού κυκλοφορίας, εφόσον προορίζονται αποκλειστικά για χρήση εντός εγκατάστασης. (Πηγή: www.vlawyers.gr)

Πρόσφατες Νομοθετικές Ρυθμίσεις

- **(ΦΕΚ Β' 1668/16-5-2017):** Καθορισμός της διαδικασίας εγκατάστασης και λειτουργίας των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής (Κ.Α.Δ.), σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4302/2014 (Α' 225), και λοιπών συναφών θεμάτων.
- **(ΦΕΚ 42/Β/16-1-2018):** Άρθρο 2 -Μέτρηση και γνωστοποίηση περιβαλλοντικών επιδόσεων των επιχειρήσεων εφοδιαστικής (μέτρηση αποτυπωμάτων άνθρακα, κ.ά.).

2 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

Η ανάπτυξη των υπηρεσιών 3PL βασίζεται κυρίως στους παρακάτω παράγοντες:

- ❖ Στην ολοένα και αυξανόμενη σημασία και πολυπλοκότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας, όσο επεκτείνεται η δραστηριότητα μιας εταιρείας και εντείνονται οι ανταγωνιστικές πιέσεις.
- ❖ Στις βελτιωμένες δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων, για την αποτελεσματικότερη διαχείριση και διακίνηση των αποθεμάτων.
- ❖ Στην ενίσχυση της αποδοχής που έχει η ανάθεση των λειτουργιών διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας μιας επιχείρησης σε τρίτους (outsourcing).
- ❖ Στις γενικότερες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν σε μια αγορά

Η ανάπτυξη και ζήτηση των υπηρεσιών 3PL επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες όπως είναι οι υλικοτεχνικές υποδομές, οι μεταβολές των καταναλωτικών προτύπων, η ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος και το νομικό / θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου λειτουργούν οι επιχειρήσεις logistics.

Ανάθεση της Διαχείρισης της Εφοδιαστικής Αλυσίδας σε Τρίτους

Η ζήτηση για υπηρεσίες 3PL σχετίζεται άμεσα με το βαθμό στον οποίο οι βιομηχανικές και εμπορικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν θετικά το ενδεχόμενο ανάθεσης μέρους ή του συνόλου της διαδικασίας διαχείρισης των εμπορευμάτων τους σε τρίτη / ανεξάρτητη εταιρεία.

Γεγονός είναι ότι η αποδοχή της εξωτερικής ανάθεσης έχει ενισχυθεί, λόγω της μείωσης του κόστους λειτουργίας και της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας συγκεκριμένων λειτουργιών των επιχειρήσεων. Η απόφαση για την ανάθεση μέρους ή του συνόλου των διαδικασιών που μεσολαβούν από την αποθήκευση μέχρι την τελική παράδοση των εμπορευμάτων, είναι μία διαδικασία δύσκολη και γι' αυτό απαιτείται σωστή έρευνα και προσδιορισμός των κριτηρίων με βάση τα οποία θα επιλεγεί ο συνεργάτης. Επιπλέον, η ανάθεση της διαχείρισης βασίζεται στη στάθμιση των πλεονεκτημάτων αλλά και των μειονεκτημάτων που προκύπτουν από τη διαδικασία αυτή.

Τα βασικά πλεονεκτήματα που προκύπτουν για μια εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση από τη συνεργασία της με έναν πάροχο υπηρεσιών 3PL συνοψίζονται στα εξής:

- ✓ Η λειτουργία του κυκλώματος αποθήκευσης και διανομής μιας βιομηχανικής ή εμπορικής επιχείρησης προϋποθέτει τη δημιουργία και συνεχή αναβάθμιση υποδομών όπως: αποθήκες, στόλος οχημάτων, εξοπλισμός μηχανοργάνωσης, συστήματα ασφάλειας κ.λπ. Αναθέτοντας τις διαδικασίες αυτές σε τρίτον ανεξάρτητο φορέα, οι επιχειρήσεις αξιοποιούν τα διαθέσιμα κεφάλαιά τους στους κύριους τομείς δραστηριότητάς τους (core business). Επιπλέον, η εξοικονόμηση πόρων μπορεί να είναι σημαντικότερη στις περιπτώσεις όπου η δραστηριότητα της επιχείρησης χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα. Στην περίπτωση αυτή η χρήση ενός 3PL Provider επιτρέπει στην επιχείρηση τη δυνατότητα μεταβολής της κλίμακας χρήσης των αποθηκών, του προσωπικού και των μέσων μεταφοράς, με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχεται πλήρης υποστήριξη τους μήνες αιχμής της επιχείρησης και μικρότερη τους «νεκρούς» μήνες.
- ✓ Η εξοικονόμηση πόρων δεν περιορίζεται στις εγκαταστάσεις, αλλά αφορά και παραμέτρους του κόστους διαχείρισης-διακίνησης των εμπορευμάτων, οι οποίες δεν είναι πάντοτε εμφανείς, όπως η αύξηση του μεταφορικού κόστους (π.χ. από ενδεχόμενες καθυστερήσεις), ο χρόνος απασχόλησης του προσωπικού που είναι επιφορτισμένο με τη λογιστική παρακολούθηση της αποθήκης κ.λπ. Για παράδειγμα, μία επιχείρηση μπορεί, αναθέτοντας μέρος ή το σύνολο της εφοδιαστικής της αλυσίδας σε τρίτους, να επιτύχει χαμηλότερο κόστος μεταφοράς, καθώς οι πάροχοι υπηρεσιών 3PL έχουν μεγαλύτερη

“διαπραγματευτική δύναμη” εξαιτίας του μεγάλου όγκου εμπορευμάτων που μεταφέρουν. Σε περίπτωση κάλυψης αυτών των αναγκών εσωτερικά, τα έξοδα λειτουργίας των συγκεκριμένων εργασιών αποτελούν μέρος των σταθερών εξόδων της επιχείρησης, ενώ με την ανάθεση σε τρίτο φορέα τα έξοδα αυτά μετατρέπονται σε μεταβλητά.

- ✓ Η αποδέσμευση κεφαλαίων αφορά και τον τομέα των ανθρωπίνων πόρων, εφόσον πολύτιμο ανθρώπινο δυναμικό μπορεί να επικεντρωθεί στους κύριους τομείς δραστηριότητας της επιχείρησης αντί να απορροφάται στις λειτουργίες logistics.
- ✓ Η εταιρεία που επιλέγει το outsourcing επωφελείται από την τεχνογνωσία, την εμπειρία και την υποδομή του 3PL Provider, καθώς έτσι αυξάνει την απόδοσή της, βελτιώνει την λειτουργική αποτελεσματικότητά της και εξυπηρετεί καλύτερα τους πελάτες της. Επιπροσθέτως, η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας προϋποθέτει συνεχή ενημέρωση και ανάπτυξη, γεγονός που απαιτεί πόρους, επενδύσεις και κατάρτιση του στελεχιακού δυναμικού, στοιχεία τα οποία οι 3PL Providers είναι σε θέση να προσφέρουν άμεσα λόγω εξειδίκευσης.
- ✓ Η μη διατήρηση αποθεμάτων σε ίδιες εγκαταστάσεις, οι μειωμένες απαιτήσεις σε επίπεδο πάγιου εξοπλισμού κ.λπ., ενισχύουν την ευελιξία της επιχείρησης και καθιστούν ευχερέστερη την οριζόντια επέκτασή της με νέα προϊόντα και σε νέες αγορές. Μία επιχείρηση μπορεί μέσα από τη χρήση ενός παρόχου υπηρεσιών 3PL να επεκτείνει την εφοδιαστική της αλυσίδα και να εισάγει τα προϊόντα της σε μία νέα αγορά περιορίζοντας τον κίνδυνο που θα λάμβανε αν άνοιγε εκεί ένα νέο κέντρο διανομής. Επιπλέον, καθιστά ευκολότερη τη μετεγκατάστασή της, ανάλογα με τις επικρατούσες πολιτικές, εμπορικές και οικονομικές συνθήκες.
- ✓ Η αποτελεσματικότητα του δικτύου διανομής μιας επιχείρησης εξαρτάται και από τη γεωγραφική θέση των εγκαταστάσεών της σε συνδυασμό με τις υπάρχουσες υποδομές μεταφοράς. Τυχόν μειονεκτήματα που σχετίζονται με το συγκεκριμένο παράγοντα, μπορούν να εξαλειφθούν μέσω της συνεργασίας με κάποια επιχείρηση 3PL.

Για κάθε εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση, τα πλεονεκτήματα που αναφέρθηκαν έχουν διαφορετική βαρύτητα, ανάλογα με τον κλάδο στον οποίο ανήκει (φύση των προϊόντων), την οικονομική κατάσταση, την περιουσιακή διάρθρωση (π.χ. ύπαρξη ιδιόκτητων αποθηκών ή όχι) και τη γεωγραφική της θέση.

Εκτός όμως από τα πλεονεκτήματα που αποφέρει το outsourcing της εφοδιαστικής αλυσίδας, ο πελάτης-εντολέας θα πρέπει να σταθμίσει και ορισμένα ζητήματα τα οποία προκύπτουν από τη σημαντική εξάρτηση που συνεπάγεται η ανάθεση μέρους ή του συνόλου των δραστηριοτήτων της αποθήκευσης-διανομής σε τρίτο φορέα.

Τα κυριότερα **μειονεκτήματα** συνοψίζονται στα εξής:

- Η μακροχρόνια συνεργασία με έναν 3PL Provider ενδεχομένως να στερήσει από την επιχείρηση-εντολέα τη δυνατότητα ανάπτυξης τεχνογνωσίας, καθιστώντας την άμεσα εξαρτώμενη από την εταιρεία παροχής υπηρεσιών 3PL. Μάλιστα, όσο μεγαλύτερο είναι το χρονικό διάστημα της συνεργασίας και όσο περισσότερες είναι οι υπηρεσίες που ανατίθενται τόσο ενδυναμώνεται και η εξάρτηση αυτή.
- Στην περίπτωση μίας επιχείρησης η οποία ήδη διαθέτει ένα αποτελεσματικό και καλά οργανωμένο δίκτυο διανομής, η εξωτερική ανάθεση ενδέχεται να μην αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα, όταν ο

εξωτερικός συνεργάτης αδυνατεί να παρέχει ανάλογα επίπεδα ποιότητας και αποτελεσματικότητας. Οποιαδήποτε δυσλειτουργία στα συστήματά του θα έχει αρνητικές συνέπειες τόσο στην ορθή λειτουργία της επιχείρησης όσο και στο όνομά της στην αγορά.

- Η απόφαση της ανάθεσης των logistics σε τρίτους επηρεάζεται και από τις ενδεχόμενες αντιδράσεις των συνεργατών της επιχείρησης-εντολέα, όπως προμηθευτές, τοπικοί αντιπρόσωποι κλπ. αλλά και από τους ίδιους τους υπαλλήλους της. Οι τελευταίοι αντιμετωπίζουν συνήθως με καχυποψία το outsourcing της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς πιστεύουν πως έτσι θα περιορισθούν οι θέσεις εργασίας εντός της επιχείρησης.

Σε κάθε περίπτωση, για να είναι σε θέση μια επιχείρηση να αξιολογήσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ανάθεσης συγκεκριμένων λειτουργιών σε εταιρεία 3PL, θα πρέπει πρώτα να έχει πλήρη επίγνωση της αποτελεσματικότητας και του κόστους πραγματοποίησης των δραστηριοτήτων αυτών με ίδια μέσα.

2.1 Οικονομικές συγκυρίες της Αγοράς

Η παροχή υπηρεσιών Third Party Logistics αφορά ουσιαστικά τη διαχείριση εμπορευμάτων. Ως εκ τούτου, προσδιοριστικός παράγοντας της ζήτησης των υπηρεσιών αυτών αποτελεί η πορεία του εμπορίου, χονδρικού και λιανικού.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εξέλιξη των μέσων ετήσιων δεικτών του κύκλου εργασιών και του όγκου του λιανικού εμπορίου τα τελευταία έτη, σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Πίνακας 1: Εξέλιξη του δείκτη κύκλου εργασιών και όγκου στο λιανικό εμπόριο (2011-2019)				
Έτος	Μέσος ετήσιος δείκτης Κύκλου Εργασιών	Μεταβολή	Μέσος ετήσιος δείκτης Όγκου	Μεταβολή
2011	127,9	-	126,2	-
2012	113,9	-10,9%	110,8	-12,2%
2013	104,1	-8,6%	101,9	-8,0%
2014	103,0	-1,1%	101,5	-0,4%
2015	100,0	-2,9%	100,0	-1,5%
2016	97,9	-2,1%	99,4	-0,6%
2017	99,6	1,7%	100,6	1,2%
2018	101,6	2,0%	102,1	1,5%
2019*	96,3	-0,4%	96,8	-1,1%

Έτος βάσης: 2015 = 100
 *: Μέσος δείκτης βασισμένος σε στοιχεία του 4 τετράμηνου του έτους. Μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018.
 Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Όπως διαπιστώνεται, σημαντική συνεχόμενη πτώση κατέγραψαν οι δείκτες του εμπορίου τόσο του κύκλου εργασιών όσο και του όγκου μέχρι και το 2016. Ωστόσο, η φθίνουσα πορεία αντιστράφηκε το 2017 καθώς ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής ήταν θετικός, τάση η οποία συνεχίστηκε και το 2018.

Ο όγκος πωλήσεων ενδεχομένως να είναι πιο σημαντικός προσδιοριστικός παράγοντας για τη ζήτηση υπηρεσιών 3PL, αφού σε περίπτωση αποθήκευσης ή διανομής, τα έσοδα της εταιρείας παρόχου 3PL καθορίζονται συνήθως από την ποσότητα των εμπορευμάτων που καλείται να διαχειριστεί και δεν έχει τόσο

μεγάλη σημασία αν η τελική τιμή αυτών των εμπορευμάτων είναι υψηλή ή χαμηλή (κάτι που θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό τον κύκλο εργασιών της εμπορικής επιχείρησης-χρήστη υπηρεσιών 3PL).

Πτωτική πορεία ακολούθησε ο δείκτης κύκλου εργασιών στο χονδρικό εμπόριο μέχρι το 2016. Ωστόσο, το 2017 εμφάνισε σημάδια ανάκαμψης μέχρι και το 2018. Αντίθετα, το πρώτο τρίμηνο του 2019 η μεταβολή του δείκτη έλαβε αρνητικό πρόσημο (σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2018).

Πίνακας 2: Εξέλιξη του δείκτη κύκλου εργασιών στο χονδρικό εμπόριο (2011-2019)		
Έτος	Δείκτης	Μεταβολή
2011	135,3	-
2012	118,9	-12,2%
2013	104,4	-12,2%
2014	104,6	0,2%
2015	100,0	-4,4%
2016	98,4	-1,6%
2017	102,0	3,7%
2018	109,0	6,9%
2019*	101,5	-1,3%

Έτος βάσης: 2015
 *: Μέσος δείκτης βασισμένος σε στοιχεία του α' 3μηνου του έτους. Μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018.
 Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Με την ολοένα και μεγαλύτερη διάδοση του ηλεκτρονικού εμπορίου η επιλογή του σωστού συνεργάτη logistics είναι βασική παράμετρος για την επιτυχία ενός online καταστήματος. Από την Έρευνα Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης Επικοινωνίας και Ηλεκτρονικού Εμπορίου στις Επιχειρήσεις που διενεργεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή, προέκυψε ότι από τις 29.401 επιχειρήσεις που ερευνήθηκαν το 2018, με συνολικό κύκλο εργασιών 237,2 δισ. ευρώ, οι 3.312 απάντησαν ότι έλαβαν παραγγελίες μέσω ιστοσελίδας, ή ειδικών εφαρμογών ή μέσω μηνυμάτων τύπου EDI (ποσοστό 11,3%) και ο "τζίρος" από αυτές τις παραγγελίες ανήλθε σε 9,0 δισ. ευρώ (ποσοστό 3,8% του συνολικού "τζίρου").

Όσον αφορά στο Δείκτη Βιομηχανικής Παραγωγής, αυτός παρουσιάζει ανοδική πορεία τα τελευταία έτη. Η εν λόγω αύξηση μέχρι και το 2018 προήλθε κυρίως από τη θετική μεταβολή του Δείκτη Παραγωγής Μεταποιητικών Βιομηχανιών.

Πίνακας 3: Εξέλιξη του γενικού δείκτη βιομηχανικής παραγωγής (2011-2019)		
Έτος	Μέσος ετήσιος δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	Μεταβολή
2011	94,3	-
2012	92,4	-2,0%
2013	89,5	-3,1%
2014	87,8	-1,9%
2015	88,7	1,0%
2016	90,9	2,5%
2017	95,0	4,5%
2018	96,0	1,1%
2019*	94,0	0,8%

Έτος βάσης: 2010 = 100
 *: Μέσος δείκτης βασισμένος σε στοιχεία των πρώτων 4 μηνών του έτους. Μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018.
 Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Σημειώνεται ότι, παρά την αρνητική επίδραση που μπορεί να έχει στη ζήτηση για υπηρεσίες 3PL συνολικά μια ενδεχόμενη μείωση της παραγωγής και των πωλήσεων των εταιρειών – πελατών, υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις όπου τα παραπάνω δεν έχουν απαραίτητα αρνητικό αντίκτυπο. Ειδικότερα:

- Ένας σημαντικός λόγος, όπως αναφέρθηκε, για να καταφύγει μια εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση σε συνεργασία με μια εταιρεία πάροχο 3PL, είναι η μείωση του κόστους των δραστηριοτήτων που θα επιλέξει να κάνει «outsource». Σε περίοδο οικονομικής δυσπραγίας, η ανάγκη για μείωση του κόστους λειτουργίας και ο περιορισμός των δαπανών (μετατροπή των σταθερών εξόδων σε μεταβλητά) καθίσταται επιτακτική.
- Οι εμπορικές εταιρείες στην προσπάθειά τους να περιορίσουν τα έξοδά τους, μειώνουν τα αποθέματά τους. Ωστόσο, παράγοντες του κλάδου επισημαίνουν ότι, η μείωση των αποθεμάτων των επιχειρήσεων-πελατών τους αρκετές φορές επιφέρει παράλληλη αύξηση στον αριθμό παραγγελιών προς αυτούς. Σε πολλές περιπτώσεις, σήμερα, η συχνότητα εκτέλεσης παραγγελιών από την επιχείρηση πάροχο 3PL για την επιχείρηση χρήστη των υπηρεσιών 3PL είναι μεγαλύτερη, παρά το ότι αφορά μικρότερες ποσότητες εμπορευμάτων.

3 Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΩΝ THIRD PARTY LOGISTICS

Η ανάπτυξη των υπηρεσιών Third Party Logistics (3PL) στην Ελλάδα ξεκίνησε, χρονικά, στις αρχές της δεκαετίας του 1990, όταν μια σχετική κοινοτική οδηγία έδωσε τη δυνατότητα υποκατάστασης των κρατικών τελωνειακών αποθηκών, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις που ασχολούνταν με τις διαμεταφορές να αξιοποιήσουν τους χώρους προσωρινής εναπόθεσης των κοινοτικών εμπορευμάτων, προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες αποθήκευσης και διανομής. Οι διαμεταφορικές επιχειρήσεις διαβλέποντας τις ανάγκες της αγοράς και τις κυρίαρχες τάσεις σε αγορές του εξωτερικού, θέλησαν να επεκτείνουν το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών τους για να καλύψουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος των αναγκών των πελατών τους. Αντίστοιχη διεύρυνση υπηρεσιών πραγματοποιήθηκε και από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνταν αποκλειστικά στην ενοικίαση αποθηκευτικών χώρων και ψυκτικών θαλάμων. Αργότερα ιδρύθηκαν εταιρείες με αποκλειστική δραστηριότητα την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας.

Σήμερα στη ελληνική αγορά δραστηριοποιείται **μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων** παροχής υπηρεσιών 3PL. Ο ανταγωνισμός μεταξύ τους είναι ιδιαίτερα έντονος και εστιάζεται σε διάφορους τομείς (στις τιμές, στο εύρος των προσφερόμενων υπηρεσιών κ.ά.). Βεβαίως, το γεγονός αυτό συμβάλλει στην παροχή ποιοτικότερων και πιο ολοκληρωμένων υπηρεσιών, προκειμένου οι εταιρείες να διατηρήσουν το πελατολόγιό τους ή ακόμη και να 'αποσπάσουν' πελάτες από τον ανταγωνισμό. Τα προηγούμενα χρόνια και λόγω της δύσκολης οικονομικής κατάστασης που βίωσε η χώρα, ορισμένες εταιρείες αντιμετώπισαν προβλήματα ρευστότητας και ως εκ τούτου οδηγήθηκαν σε παύση των δραστηριοτήτων τους ή πτώχευσαν.

4 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΛΑΔΟΥ

Στα πλαίσια της έρευνας του κλάδου από το ΚΣΕ καταρτίστηκε ομαδοποιημένος ισολογισμός με βάση αντιπροσωπευτικό δείγμα 25 αντιπροσωπευτικών επιχειρήσεων του κλάδου για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία για την 5ετία 2014-2018. Από την ανάλυση του ομαδοποιημένου ισολογισμού προκύπτουν τα εξής:

Το σύνολο του **ενεργητικού** των εταιρειών του δείγματος παρουσίασε σωρευτική αύξηση 6% την εξεταζόμενη περίοδο (2014-2018). Αξίζει να σημειωθεί ότι τα τραπεζικά διαθέσιμα (ταμείο-τράπεζες), ενισχύθηκαν σημαντικά την εξεταζόμενη περίοδο.

Τα **ίδια κεφάλαια** διαμορφώθηκαν το 2018 σε €232,3 εκατ., αυξημένα κατά 12,6% σε σχέση με το 2014. Οι μεσομακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και προβλέψεις υποχώρησαν κατά 4,1% το 2018/14. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων του κλάδου αυξήθηκαν κατά 3,3% την ίδια περίοδο.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του δείγματος παρουσίασε διαχρονική αύξηση την εξεταζόμενη πενταετία (σωρευτική αύξηση 15,4%). Το τελικό καθαρό αποτέλεσμα ήταν κερδοφόρο καθ'όλη την πενταετία, καταγράφοντας αξιόλογη αύξηση τα τελευταία δύο έτη (2017-2018).

Ο αριθμός των κερδοφόρων επιχειρήσεων διευρύνθηκε κατά 3 το 2018 σε σχέση με το 2017, διαμορφούμενος σε 21.

Ομαδοποιημένος ισολογισμός επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών logistics (2014-2018)					
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	2014	2015	2016	2017	2018
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	317.826.171	321.116.521	318.158.384	316.984.872	319.582.231
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	83.856.415	91.963.476	85.352.810	83.328.358	87.076.367
ΤΑΜΕΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ	26.965.490	27.170.858	31.209.248	38.899.617	46.908.489
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	429.461.073	441.466.384	436.361.886	440.842.350	455.072.700
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	206.340.598	205.426.218	209.792.800	218.927.307	232.342.188
ΜΕΣΟ-ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	104.391.626	113.525.675	96.429.059	99.044.549	100.093.000
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	118.728.848	122.514.490	130.140.030	122.870.499	122.637.508
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	429.461.073	441.466.384	436.361.886	440.842.350	455.072.700
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	269.756.889	273.293.929	276.419.017	291.812.112	311.367.174
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	1.775.649	4.217.251	1.400.462	9.754.875	12.885.703
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	1.754.134	4.217.251	1.336.664	9.700.943	12.885.703
EBITDA	22.477.476	23.923.843	22.185.263	27.996.374	31.648.607

5 Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 3PL

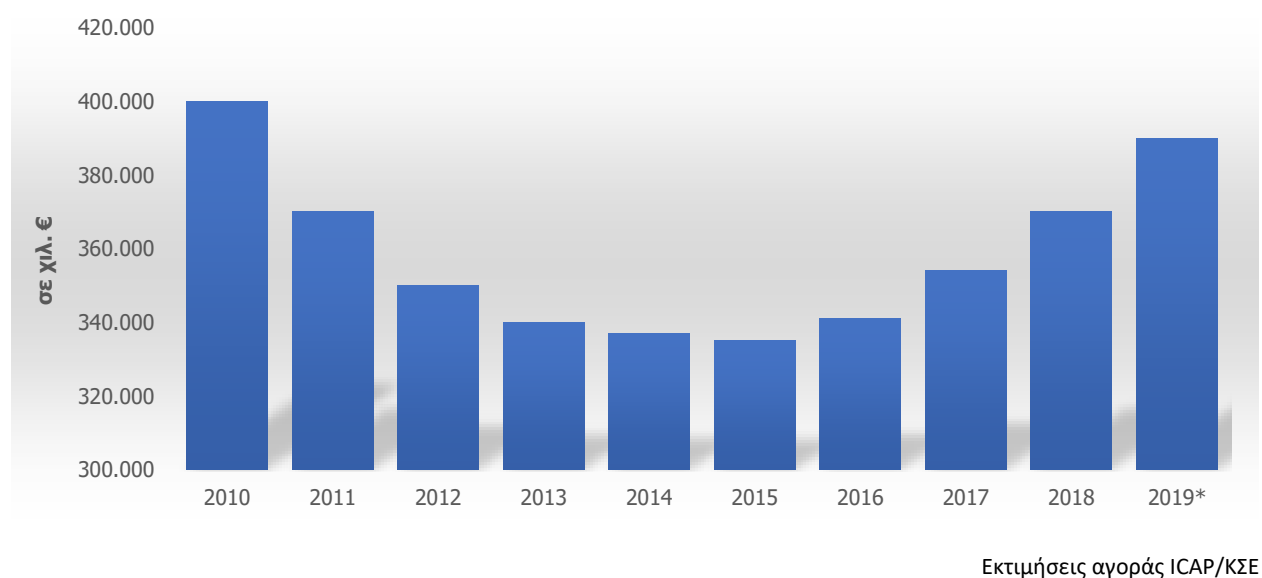
Η συνολική αξία της εγχώριας αγοράς των υπηρεσιών 3PL ακολούθησε πτωτική πορεία την περίοδο 2009-2015, με ετήσιο ρυθμό μείωσης που διαμορφώθηκε στο 3,8%. Βεβαίως, ο ρυθμός μείωσης ήταν επιβραδυνόμενος το διάστημα 2012-2015. Από το 2016 και μετά η αρνητική πορεία ανακόπηκε και η αγορά εμφανίζει **θετικούς** ετήσιους ρυθμούς μεταβολής. Το **2019** η αξία της αγοράς εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά **5,4%** σε σχέση με το 2018.

Ως ιστορικό αναφέρεται ότι, η εξεταζόμενη αγορά παρουσίασε σημαντική ανάπτυξη μέχρι και το 2008, λόγω της αυξημένης ζήτησης για υπηρεσίες 3PL, απόρροια και της γενικότερης ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Παράλληλα, η δυναμική της αγοράς έδωσε αφορμή για τη δραστηριοποίηση νέων επιχειρήσεων στον κλάδο, τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και την αναβάθμιση των υπηρεσιών διαχείρισης εμπορευμάτων τρίτων, μέσω της εκμετάλλευσης συστημάτων νέας τεχνολογίας.

Ωστόσο, η δύσκολη **οικονομική κατάσταση** της χώρας τα προηγούμενα έτη (περίοδος έντονης ύφεσης 2008-2013) είχε ως αποτέλεσμα τη συρρίκνωση των βιομηχανικών και εμπορικών δραστηριοτήτων των ελληνικών επιχειρήσεων – πελατών του κλάδου και συνεπώς τη μείωση της ζήτησης των εξεταζόμενων υπηρεσιών. Η μείωση αυτή οδήγησε και στη σταδιακή πτώση της εξεταζόμενης αγοράς (σωρευτική μείωση περίπου 24% την περίοδο 2009-2015).

Η μείωση του μεγέθους της αγοράς τα προηγούμενα έτη συνδέεται άμεσα με την οικονομική κρίση που εκδηλώθηκε στην Ελλάδα και ακολούθησε, σε γενικές γραμμές, την πτώση του ΑΕΠ, γεγονός που καταδεικνύει τη συσχέτιση της αγοράς 3PL με την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας.

Εξέλιξη συνολικού μεγέθους αγοράς (2010-2019)

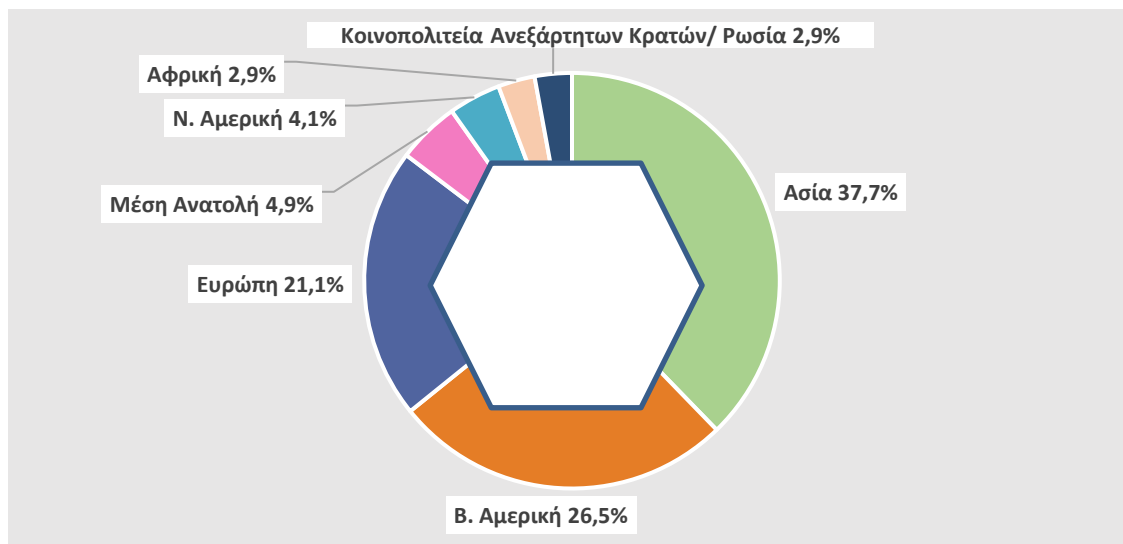
6 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ 3PL

Σύμφωνα με εκτιμήσεις (Armstrong & Associates, Inc.) το μέγεθος της παγκόσμιας αγοράς 3PL για το **2018 ανήλθε σε \$950,7 δισ.** παρουσιάζοντας **αύξηση 9,4%** σε σχέση με το 2017. Η άνοδος αυτή οφείλεται στη διεύρυνση της αγοράς 3PL κυρίως στην Ασία και τη Βόρεια Αμερική.

Αναλυτικότερα, η μεγαλύτερη σε αξία αγορά παραμένει αυτή της **Ασίας – Ειρηνικού** με **\$358,8 δισ.**, παρουσιάζοντας αύξηση **9,0%** το 2018/17 και ακολουθεί η **Βόρεια Αμερική** όπου τα έσοδα το 2018 ανήλθαν σε \$251,5 δισ., παρουσιάζοντας σημαντική άνοδο κατά 14,3%. Η αγορά 3PL της **Ευρώπης** παρουσίασε άνοδο 9,1%, της **Μέσης Ανατολής** 9,5% και της **Ρωσίας/ Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών** 7,8% την ίδια περίοδο. Αντίθετα, η αγορά της **Ν.Αμερικής** μειώθηκε κατά 7,7%. Σημειώνεται ότι, η παγκόσμια αγορά 3PL ενισχύθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό **5,1%** την περίοδο **2011-2018**. Σύμφωνα με προβλέψεις της Armstrong & Associates, **πραιτέρω άνοδος** αναμένεται και για το **2019**, στηριζόμενη στην αυξανόμενη προσφορά και ζήτηση καθώς και στις αυξανόμενες τιμές.

Οι **μεγαλύτερες επιχειρήσεις** βάσει ακαθάριστων εσόδων από logistics σε διεθνές επίπεδο το 2018 ήταν οι **DHL Supply Chain & Global Forwarding, Kuehne + Nagel** και **DB Schenker**. Τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από παροχή υπηρεσιών logistics σε τρίτους για τις 46 κυριότερες επιχειρήσεις του κλάδου διεθνώς, ενισχύθηκαν κατά 11,8% το **2018** σε σχέση με το 2017.

Γεωγραφική κατανομή της παγκόσμιας αγοράς 3PL

Πηγή: 2019 23rd Annual Third - Party Logistics Study

Όσον αφορά τις ΗΠΑ, οι 3 μεγαλύτερες επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών 3PL είναι οι C.H. Robinson, XPO Logistics και UPS Supply Chain Solutions, για το 2018.

7 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

7.1 Είσοδος Νέων Ανταγωνιστών

Στον εξεταζόμενο κλάδο δεν υπάρχουν ιδιαίτερα θεσμικά και νομικά εμπόδια για την είσοδο μιας νέας επιχείρησης. Ωστόσο, ο μεγάλος αριθμός εταιρειών που δραστηριοποιείται στον τομέα της εφοδιαστικής αλυσίδας, δρα, ως έναν βαθμό, αποτρεπτικά στην περαιτέρω αύξηση της προσφοράς στον κλάδο.

Τα σημαντικά κόστη επένδυσης που απαιτούνται (π.χ. κόστος σε θέματα τεχνολογίας και συστημάτων εφοδιαστικής) για να μπορέσει μια νεοεισερχόμενη επιχείρηση να διεισδύσει στην αγορά και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της, αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για την είσοδο νέων ανταγωνιστών.

7.2 Κίνδυνοι από Υποκατάστατα Προϊόντα – Υπηρεσίες

Ως υποκατάστατη υπηρεσία του εξεταζόμενου κλάδου μπορεί να θεωρηθεί η πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων logistics από την ίδια την εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση (insourcing).

Η απόφαση για την ανάθεση μέρους ή του συνόλου κάποιων διαδικασιών που μεσολαβούν μέχρι την τελική παράδοση των εμπορευμάτων/προϊόντων στον πελάτη, βασίζεται στη στάθμιση των πλεονεκτημάτων που μπορεί να αποκομίσει μια εταιρεία από αυτή την πρακτική, καθώς και των μειονεκτημάτων που μπορεί να υπάρχουν από τη σημαντική εξάρτηση που συνεπάγεται η ανάθεση μέρους (ή του συνόλου) των δραστηριοτήτων της αποθήκευσης-διανομής σε τρίτο φορέα.

Σημειώνεται ότι, οι διεθνείς τάσεις ευνοούν την ανάθεση των λειτουργιών διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας μιας εταιρείας σε τρίτες ειδικευμένες επιχειρήσεις, στα πλαίσια ανάπτυξης του outsourcing και της προσπάθειας μείωσης του κόστους λειτουργίας των εταιρειών.

7.3 Διαπραγματευτική Δύναμη Προμηθευτών

Οι εταιρείες του εξεταζόμενου κλάδου χρειάζονται μεγάλους αποθηκευτικούς χώρους με εύκολη πρόσβαση. Η διαπραγματευτική δύναμη των κατόχων γης επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από την θέση του υπό αξιοποίηση οικοπέδου. Έτσι, οι κάτοχοι εκτάσεων γης σε περιοχές υψηλής ζήτησης και στις οποίες παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση των εταιρειών logistics (όπως στον Ασπρόπυργο, στη Μαγούλα, στο Μαρκόπουλο, στη Σίνδο και στο Καλοχώρι Θεσσαλονίκης κ.ά.) έχουν σημαντική διαπραγματευτική δύναμη, έναντι των εταιρειών του εξεταζόμενου κλάδου.

Περαιτέρω, σημαντικοί προμηθευτές των επιχειρήσεων Third Party Logistics είναι επιχειρήσεις, τόσο της εγχώριας αγοράς όσο και του εξωτερικού, οι οποίες τις προμηθεύουν με τον απαραίτητο μηχανολογικό και πάγιο εξοπλισμό (κλαρκ, ράφια, παλέτες, μηχανογραφικά συστήματα και προγράμματα υπολογιστών, συστήματα ασφαλείας κ.ά.). Η διαπραγματευτική δύναμη των τελευταίων είναι αντιστρόφως ανάλογη με το μέγεθος της εταιρείας 3PL. Ειδικότερα, όσο μεγαλύτερο είναι το μέγεθος του πάγιου εξοπλισμού που απαιτεί μια εταιρεία 3PL, τόσο αυξάνεται η διαπραγματευτική της δύναμη έναντι των προμηθευτών της.

7.4 Διαπραγματευτική Δύναμη Αγοραστών

Πελάτες των επιχειρήσεων Third Party Logistics είναι όλες εκείνες οι εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, οι οποίες αποφασίζουν την ανάθεση μέρους ή του συνόλου των διαδικασιών διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας σε τρίτες ανεξάρτητες, εξειδικευμένες εταιρείες. Η διαπραγματευτική τους δύναμη έναντι των επιχειρήσεων του εξεταζόμενου κλάδου εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τον όγκο των εργασιών και εμπορευμάτων που αναθέτουν στις εταιρείες 3PL για διαχείριση. Επιπροσθέτως, σημαντικό ρόλο παίζει και η ευκολία με την οποία αυτές οι επιχειρήσεις μπορούν να αλλάξουν πάροχο, στην περίπτωση που δεν μείνουν ικανοποιημένες από το κόστος και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ο τελευταίος παράγοντας επηρεάζεται άμεσα και από τον τόπο στον οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις – πελάτες, σε σχέση με τις εταιρείες - παρόχους. Στην ευρύτερη περιοχή του Θριάσιου πεδίου δραστηριοποιείται πληθώρα εταιρειών 3PL. Είναι πιο εύκολο λοιπόν για έναν “αγοραστή” υπηρεσιών logistics που δραστηριοποιείται στο λεκανοπέδιο της Αττικής να αλλάξει πάροχο, αφού μπορεί να επιλέξει από πλήθος επιχειρήσεων 3PL που μπορούν να τον εξυπηρετήσουν. Αντίθετα, η διαπραγματευτική δύναμη ενός “αγοραστή” που δραστηριοποιείται στην Περιφέρεια θεωρείται μικρότερη. Από την άλλη πλευρά, η διαπραγματευτική δύναμη των εταιρειών - αγοραστών επηρεάζεται και από το μέγεθος, την αξιοπιστία και τη «δύναμη» της εταιρείας 3PL, με αποτέλεσμα όσο μεγαλύτερη είναι η εταιρεία 3PL τόσο η διαπραγματευτική δύναμη των αγοραστών / πελατών να εξισορροπείται.

7.5 Ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων στον κλάδο των logistics είναι αρκετά έντονος, λόγω του μεγάλου αριθμού των εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε αυτόν.

Επιπλέον, ο ανταγωνισμός έγινε πιο έντονος κατά την περίοδο της οικονομικής ύφεσης της χώρας, καθώς ο περιορισμός των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων γενικότερα (“κλείσιμο” εταιρειών, συρρίκνωση εμπορικών δραστηριοτήτων κ.ά.), είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζήτησης, με συνέπεια την “πίεση” των τιμών των παρεχόμενων υπηρεσιών logistics, προκειμένου οι εταιρείες του κλάδου όχι μόνο να αυξήσουν αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις για να διατηρήσουν το πελατολόγιό τους.

Ο ανταγωνισμός εστιάζεται στην τιμολογιακή και πιστωτική πολιτική, στο εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών, την ορθολογικότερη σχέση τιμής ποιότητας (value for money) και την ταχύτητα εξυπηρέτησης.

8 ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (STRENGTHS)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (WEAKNESS)
<ul style="list-style-type: none"> • Η αναγνώριση της σπουδαιότητας των δραστηριοτήτων της εφοδιαστικής αλυσίδας και η αποδοχή του outsourcing από τις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις. • Η ευελιξία των εταιρειών του κλάδου και το εύρος των προσφερόμενων υπηρεσιών, δίνει τη δυνατότητα στις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις να επικεντρωθούν στον "πυρήνα" των δραστηριοτήτων τους. • Η δυνατότητα μείωσης του κόστους (ανά μονάδα προϊόντος) για τις βιομηχανικές και εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες υιοθετούν τις σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας. • Η γεωγραφική θέση της χώρας μας, η οποία την καθιστά διαμετακομιστικό κέντρο στη Ν.Α. Ευρώπη και μπορεί να αποτελέσει κόμβο υποδοχής εμπορευμάτων και από τη Δυτική Ευρώπη αλλά και από Ασιατικές χώρες. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η περαιτέρω βελτίωση του θεσμικού πλαισίου στον κλάδο των Logistics (π.χ. λειτουργία "Logistics Parks" τα οποία θα επιτρέπουν τη συγκέντρωση ομοειδών δραστηριοτήτων και τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών). • Το κόστος ενοικίασης, αγοράς και διαμόρφωσης των αποθηκών σε περιοχές που προσφέρονται για ανάπτυξη δραστηριοτήτων 3PL παραμένει σε υψηλά επίπεδα, αν και έχει μειωθεί τα τελευταία έτη. • Το χωροταξικό σχέδιο της χώρας και η έλλειψη σαφούς και λεπτομερούς σχεδιασμού για τη χωροθέτηση των αποθηκευτικών χώρων.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (OPPORTUNITIES)	ΑΠΕΙΛΕΣ (THREATS)
<ul style="list-style-type: none"> • Η αύξηση του όγκου των διακινούμενων εμπορευματοκιβωτίων στα κεντρικά λιμάνια της χώρας. • Η περαιτέρω άνοδος του όγκου των εξαγωγών θα αυξήσει και τη ζήτηση για υπηρεσίες 3PL. • Η αύξηση του ηλεκτρονικού εμπορίου. • Η ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας στον αγροτικό τομέα (agro logistics). • Η ανάπτυξη της πράσινης εφοδιαστικής αλυσίδας (green logistics) ("πράσινη" μεταφορά και διανομή εμπορευμάτων, αποθήκες με εγκαταστάσεις ανακύκλωσης, κ.λπ.). • Εκμετάλλευση κονδυλίων του ΕΣΠΑ 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδεχόμενη συρρίκνωση της δραστηριότητας πολλών επιχειρήσεων που είναι πελάτες των εταιρειών 3PL. • Η περιορισμένη χρήση ψηφιακών συστημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα για την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και της φοροδιαφυγής. • Η δημοσιονομική πολιτική και η έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης δεν επιτρέπουν τον εκσυγχρονισμό των μεταφορικών δικτύων αλλά και τη δημιουργία νέων κατάλληλων υποδομών (π.χ. συγκοινωνιακοί κόμβοι) στη χώρα.